

Hiába akarnak vállalkozni a magyarok, mégis kevesebb az új vállalkozás

Bár a vállalkozói lét megítélése továbbra is pozitív a magyarok körében, a valós vállalkozási aktivitás jelentősen esett az elmúlt egy évben. A friss adatok alapján bár a vállalkozásindítási szándék nem csökkent, a vállalkozási ötletek a korábban tapasztaltnál kisebb arányban valósulnak meg.

A Global Entrepreneurship Monitor (GEM), a világ legnagyobb vállalkozáskutatása 1999 óta biztosít megbízható adatokat a felmérésben részt vevő gazdaságokra jellemző vállalkozói aktivitásról, a vállalkozási ökoszisztéma helyzetéről. A globális felmérésben, amelyben világszerte neves egyetemek vesznek részt, 2020 és 2024 között a Budapesti Gazdaságtudományi Egyetem képviselte Magyarországot. Immár negyedik éve került sor a hazai adatgyűjtésre a BGE Budapest LAB Vállalkozásfejlesztési Iroda irányításával. A kutatás során a 18-64 éves lakosság körében 2040 fő bevonásával zajlott reprezentatív kérdőíves felmérés, továbbá 36 szigorú feltételek alapján kiválasztott szakértő megkérdezésére került sor.

A Nemzeti jelentés a kutatás magyar eredményeit foglalja össze, információt nyújtva a vállalkozói atmoszféra, aktivitás és ökoszisztéma hazai helyzetéről, lehetőséget biztosítva az eredmények európai és globális összehasonlítására is. A riport legfontosabb eredményeit alább foglaljuk össze.

A vállalkozói légkör megítélése – vagyis a vállalkozói léttel kapcsolatos véleményeket összegző kérdések eredménye – összességében stabilnak tekinthető. Továbbra is kevesen gondolják, hogy elegendő tudással rendelkeznek (35,8%), stagnál azok aránya is, akit az esetleges kudarc tart vissza a vállalkozásindítástól (42,1%), és nincs jelentős változás abban sem, hogy a magyarok hány százaléka ismer valakit, aki az elmúlt két évben vállalkozást indított (46,7%). Ahol változás látszik, hogy kis mértékben ugyan, de folyamatosan csökken azok aránya, akik szerint könnyű vállalkozást indítani (2024-ben 43,2%), ugyanakkor a gazdasági várakozások javulására utal, hogy nőtt azok aránya, akik szerint a következő hat hónapban jó vállalkozásindítási lehetőségek nyílnak (32,3%). Szintén stabil, és inkább pozitív a vállalkozói lét megítélése – különösen a 35 év alattiak körében. A sikeres vállalkozókról sokan (45,1%) gondolják, hogy magas státusszal rendelkeznek, a vállalkozói lét pedig az emberek közel fele szerint (46,1%) kívánatos karrierlehetőség.

A vágyból sokszor nem lesz valóság

Ennek ellenére 2024-ben a korábbi évekhez képest jelentősen – 9,9-ről 6,7%-ra – esett a hazai vállalkozási aktivitás. A változás különösen annak fényében jelentős, hogy a korábbi években mindössze néhány tized százalék volt az ingadozás mértéke. A változás nagyobb részét a legalább néhány hónapja, de maximum 3,5 éve működő vállalkozások arányának drasztikus visszaesése magyarázza. Nem csökkent ugyanakkor jelentősen a vállalkozást indítani szándékozók aránya (9,6%). Mindez arra utal, hogy a szándékokhoz képest nagy arányban elmaradt a tényleges vállalkozásalapítás, illetve drámai mértékben nőtt azon vállalkozások aránya, amelyek nem érték meg a 3 hónapos kort.

A korai szakaszban lévő vállalkozások arányának csökkenése következtében a hazai vállalkozási aktivitás lényegesen elmarad a kutatásban részt vevő 51 ország (13,2%), mind a magas jövedelmű országok átlagától (11,6%). Európai összehasonlításban – a 2024. évi jelentős visszaesés következtében – a korai szakaszban lévő vállalkozói aktivitás az utolsó negyed elejére került. A – GEM kutatásban is résztvevő – 18 EU tagország között a 14. hely azt jelenti, hogy a korai szakaszban lévő vállalkozási aktivitás a magyarországinál csak a rendszerint extrém alacsony mutatóval rendelkező

Lengyelországban (2,5%), illetve Romániában (5,0%), Görögországban (5,5%) és Ausztriában (6,6%) alacsonyabb. A bejáratott vállalkozások magyarországi aránya (6,9%) gyakorlatilag megegyezik a GEM országok 7,0%-os átlagával.

A pénz is fontos, de a hatás még inkább

A friss eredmények szerint a legfontosabb vállalkozói motiváció a hatás elérése lett. A korai szakaszban lévő vállalkozók kétharmada (68,6%), míg a bejáratott, vagyis legalább 3,5 éve béreket fizető vállalkozások 58,7%-a állítja, hogy azért (is) alapította a vállalkozását, hogy valami lényegeset vigyen véghez. Ez különösen annak fényében érdekes, hogy az egy évvel ezelőtti kutatási eredmények alapján éppen az anyagi biztonsággal kapcsolatos motivációk szerepe erősödött jelentősen. Most pozitívabb jövőre vonatkozó várakozásokra, de beletörődésre utalhat, hogy a megélhetési motívum – bár mindkét vállalkozási fázisban a vállalkozók felét jellemzi – nem csak a 2024-es jelentéshez viszonyítva, hanem a teljes elemzési időtávon az eddigi legalacsonyabb értéket kapta.

Középmezőny, némi mozgással

A GEM kutatás a vállalkozói ökoszisztéma működésének értékeléséhez 36, a nemzetközi konzorcium által egyenként jóváhagyott szakértő megkérdezését végzi el minden országban. A 2024-es szakértői értékelések alapján a hazai vállalkozási keretfeltételek értékeléséből számított Nemzeti Vállalkozási Kontextus Index (NECI) értéke a tavalyival megegyezően 4,5 a 10 fokozatú skálán, ami nemzetközi viszonylatban közepesnek tekinthető, két tizedponttal marad el a globális GEM átlagtól. A felmérésben részt vevő visegrádi országok között Magyarország értékelése a legkedvezőbb, meghaladva az előző évhez képest csökkenő 3,7-es szlovák és a 4-es lengyel értéket.

Hazai viszonylatban fizika, valamint a kereskedelmi és szolgáltatói infrastruktúra, emellett a piacra való belépés könnyűségének értékelése éri el, vagy haladja meg a kielégítőnek tekinthető 5-ös értéket, közülük kizárólag ez utóbbi mutat évről évre javuló tendenciát. Az előző évhez képest némi csökkenés mutatkozik a kormányzati politika: adók és bürokrácia (4,7), valamint a kereskedelmi és szolgáltató infrastruktúra (5,4) megítélésben, míg a legjelentősebb javulás a vállalkozásoktatás a felsőoktatásban és szakképzésben (4,8) ökoszisztéma elem értékelésében tapasztalható.

A korábbi évekhez hasonlóan a leggyengébb értékelést a vállalkozásoktatás a közoktatásban (2,5) kapta, amely két tizedpontos növekedésével is mélyen a kíváncsok szint alatt marad. A vállalkozói tudásban mutatkozó lemaradást a kutatás lakossági reprezentatív adatfelvétele is megerősíti: bár 2021 és 2023 között lassan, de folyamatosan nőtt (36%-ról 38,3%-ra) a magyar felnőttek körében azok aránya, akik saját bevallásuk szerint rendelkeznek a vállalkozásindításhoz szükséges tudással, ez az érték 2024-ben 35,8 százalékra esett. 2024-re ezzel a magyar érték a legalacsonyabb az Európai Unióban. Pedig úgy tűnik, néhány év alatt is érhető el változás ezen a területen: Szlovákia 2021 és 2024 között rendkívül alacsony bázisról (33,4%) zárkózott fel az EU-s átlaghoz (52,0%) - hívja fel a figyelmet Dr. Szennay Áron, a Budapesti Gazdaságtudományi Egyetemen működő hazai GEM kutatócsoport elemzője.

Digitális kihívások

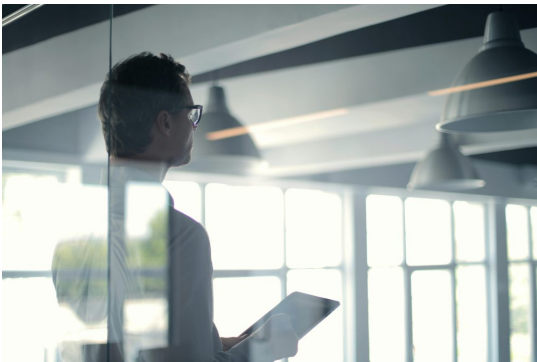
A GEM konzorcium 2024-ben új kérdésblokkot vezetett be a digitális megoldások vállalkozásokban való elterjedésének, illetve a mesterséges intelligenciát illető félelmek, illetve lehetőségérzékelések jobb megértése érdekében. A hazai vállalkozók az európai és az észak-amerikai GEM országokhoz viszonyítva lényegesen kevésbé értékelik fontosnak, hogy webshopot üzemeltessenek, vagy alkalmazzák a mesterséges intelligenciát – a bejáratott vállalkozások egyenesen feleannyira tekintik

ezt fontosnak, mint a nemzetközi átlag. Nincs elmaradás ugyanakkor az adatelemzési eszközöket, felhőszolgáltatásokat, videokonferencia szoftvereket, munkamenedzsmentet, könyvelést, ügyfélkapcsolat-kezelést vizsgálva, különösen a bejáratott vállalkozások esetén. Míg a korai szakaszban lévő vállalkozók illeszkednek a vizsgált országok átlagához, addig a bejáratott vállalkozások ennél is előrébb, az első harmad végén helyezkednek el.

A jelentés az alábbi linken elérhető: [Hagyományos és digitális kihívások kereszttüzeiben: Vállalkozói működés Magyarországon](#)

Sajtókapcsolat:

- Kovács Barna, kommunikációs projektmenedzser
- Budapesti Gazdaságtudományi Egyetem
- +36203166433
- kovacs.barna@uni-bge.hu

© Pexel

Eredeti tartalom: Budapesti Gazdaságtudományi Egyetem

Továbbította: Helló Sajtó! Üzleti Sajtószolgálat

Ez a sajtóközlemény a következő linken érhető el:

<https://hellosajto.hu/25052/hiaba-akarnak-vallalkozni-a-magyarok-megis-kevesebb-az-uj-vallalkozas/>